

TÉZY NA MAGISTERSKÉ ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

Tlmočnictvo a prekladateľstvo – slovenská literatúra

Antická grécka a rímska literatúra (Homér, Sofokles, Euripides, Caesar, Vergilius, Horatius, Ovidius, Seneca, M. Aurelius a i.). Literárna a filozofická elita renesancie a baroka (W. Shakespeare, L. de Vega, P. de la Barca, Erazmus Rotterdamský, N. Machiavelli, T. More, F. Bacon, J. A. Komenský a i.). Osobnosti a tvorba svetového literárneho romantizmu (G. G. Byron, P. B. Shelley, V. Hugo, Novalis, H. Heine, S. Petófi, A. E. Poe, A. Mickiewicz, A. S. Puškin, M. J. Lermontov, K. J. Erben, B. Němcová a i.). Významní predstavitelia realistickej prózy (H. Sienkiewicz, H. Melville, Ch. Dickens, sestry Bronteové, N. V. Gogol', F. M. Dostojevskij, H. de Balzac, Stendhal, G. Flaubert, E. Zola a i.). Moderné básnické smery na prelome 19. a 20. storočia (Ch. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud, S. Mallarmé a i.). Americký román 1. polovice 20. storočia a nemecký realizmus 20. storočia (J. London, T. Dreiser, J. Steinbeck, H. Mann, T. Mann, E. M. Remarque a i.). Moderná próza 20. storočia (M. Proust, F. Kafka, A. Camus, J.-P. Sartre, F. S. Fitzgerald, V. V. Nabokov, J. Fowles, G. G. Marquez, J. D. Salinger, I. Shaw, N. Mailer, J. Updike, J. Kerouac, A. Ginsberg, Ch. Bukowski a i.).

Veľkomoravský literárny okruh. Prekladová a pôvodná literárna tvorba na VM. Zmienky o Veľkej Morave v pamiatkach z iných krajín; ohlasy v slovenskom baroku a v národnom obrodení. Interpretačné sondy do humanistickej, renesančnej, manieristickej a barokovej poézie a sledovanie medzitextového nadväzovania v prehlbovaní religiozity a postupného zosilňovania sekulárnosti. Vývin slovenského národného vedomia v žánrových premenách humanistických, renesančných a barokových diel (J. Filický, J. Jakobeus, historické piesne, B. Szöllösi, J. B. Magin, S. Timon, M. Bel, J. Abrahamffy, A. Máčaj). Beletrizačné tendencie v humanistických a barokových memoároch, životopisoch a cestopisoch (P. Rubigall, S. Hruškovic, J. Simonides, T. Masník, J. Láni, D. Speer, D. Krman, M. A. Beňovský). Duchovná a svetská lyrika ako úsilie o emocionálne reflektovanie sveta v renesancii a baroku (J. Silván, E. Láni, D. Pribiš, J. Tranovský, B. Szöllösi, Kódex J. Fanchaliho-Jóba, Š. F. Selecký, alamódová ľúbostná poézia). Poetické princípy barokovej didakticko-reflexívnej poézie a jej prepojenosť s ľudovými prísloviami (P. Benický, H. Gavlovič). Idealizované typizovanie v renesančnej a barokovej dráme (školské hry, P. Kyrmezer, J. T. Mošovský, protestantská a katolícka baroková dráma, E. Ladiver).

Estetické princípy slovenského klasicizmu, preromatizmu, romantizmu, realizmu (uprednostňované literárne druhy, žánre, prozodické systémy, symboly a pod.). Diela kľúčových autorov slovenského klasicizmu, preromantizmu, romantizmu a realizmu.

Tradičný a modernistický a avantgardný model poézie. Medzi realizmom a naturalizmom, lyrizácia prózy, naturalizmus a mýtizmus. Historicko-politické, spoločenské a kultúrne súvislosti vývinu slovenskej literatúry v období od konca druhej svetovej vojny po súčasnosť. Vývinové impulzy a premeny. Žánrová a subžánrová stratifikácia slovenskej prózy, poézie a drámy v príslušnom období. Najvýznamnejší tvorcovia (básnici, prozaici, dramatici), ich diela a umelecké postupy. Najvýznamnejší predstavitelia literárnej vedy, úloha literárnej kritiky a vývin literárnych periodík. Premeny umeleckej spisby po roku 1989.

Literárna komparatistika ako literárnovedná disciplína, základné pojmy a východiská literárnej komparatistiky, klasifikácia foriem medziliterárneho procesu, geneticko-kontaktové vzťahy, typologické súvislosti, medziliterárne dotyky a súvislosti, externé a interné kontakty, problémy komparatívnej analýzy. Preklad ako prejav medziliterárnosti.

Model literárnej komunikácie. Vzťah medzi komunikantmi, komunikačné vektory. Východisko a cieľ interpretácie umeleckého textu.

Semiotika ako vedná disciplína. Klasifikácia znakov. Semiotické aspekty interpretácie umeleckého textu. Problematika binárnych opozícií.

Vzťah umeleckej literatúry a folklóru. Žánre ľudovej slovesnosti. Prvky folklóru v dielach umeleckej literatúry. Špecifickosť recepcie folklórnych textov.

Aktuálne vývinové trendy v slovenskej literatúre. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej prózy, poézie a dramatickej tvorby. Postmoderna a jej charakteristické znaky. Aktuálne vydávané literárne periodiká. Postmoderné tendencie v našej literatúre.

ŠTUDIJNÁ LITERATÚRA

- BAHR, E.: *Dějiny německé literatury I. - III.* Praha : Karolinum, 2006.
- BAKOŠ, M.: *Vývin slovenského verša od školy Štúrovej.* Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV, 1968.
- BAŠTÍN, Š. – OLEXA, J. – STUDENÁ, Z.: *Dejiny anglickej a americkej literatúry.* Bratislava : Obzor, 1993.
- BÍLIK, R. : *Interpretácia umeleckého textu.* Trnava : Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2009.
- BÍLIK, R.: *Industrializovaná literatúra (1945 – 1966).* Proxy a. s. (Bez udania miesta a roku vydania.)
- ČEPAN, O. – KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S. – NOGE, J. *Dejiny slovenskej literatúry III. Literatúra druhej polovice devätnásteho storočia.* Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1965.
- ČEPAN, O.: *Próza slovenského realizmu.* Bratislava : Veda, 2001.
- ČEPAN, O.: *Stimuly realizmu.* Bratislava : Tatran, 1984.
- ČÚZY, L. – DAROVEC, P. – HOCHÉL, I. – KÁKOŠOVÁ, Z.: *Panoráma slovenskej literatúry III.* Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.
- ĎURIŠIN, D.: *Teória literárnej komparatistiky.* Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1975.
- FELDEK, Ľ.: *Prekliata Trnavská skupina.* Bratislava : Columbus, 2007.
- FERENČÍK, J.: *Kontexty prekladu.* Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1982.
- FORSTER, E. M.: *Aspekty románu.* Bratislava : Tatran, 1971.
- GBÚR, J. (ed.): *Kukučín v interpretáciách.* Bratislava : LIC, 2010.
- HARPÁŇ, M.: *Teória literatúry.* Bratislava : Tigra, 2004.
- HOCHÉL, I. – ČÚZY, L. – KÁKOŠOVÁ, Z.: *Slovenská literatúra po roku 1989.* Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007.
- HOCHÉL, I. (ed.): *Podoby a premeny slovenskej literárnej kritiky v 50. a 60. rokoch XX. storočia.* Zborník vedeckých štúdií. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- HORVÁTH, T.: *Transformácie sujetových konfigurácii aktantov.* In: Slovenská literatúra, 1996, roč. 43, č. 1 – 2, s. 28 – 35.
- HRABÁK, J.: *Literárni komparatistika.* Praha : SPN, 1976.
- KASÁČ, Z. – BAGIN, A.: *Dejiny slovenskej literatúry 3.* Bratislava : SPN, 1986.
- KASARDA, M.: *Osamelí bežci. Správy z ľudského vnútra.* Levice : Koloman Kertész Bagala – L. C. A., 1996.
- KERULOVÁ, M.: *Nahliadnutia do staršej slovenskej literatúry.* Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 1999. s. 63 – 76.

- KERULOVÁ, M.: *Hodnotové aspekty staršej literatúry*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.
- KOLEKTÍV AUTOROV: *Dejiny slovenskej literatúry 5*. Bratislava : VEDA, 1985.
- KOLI, F.: *Interpretačné reflexie*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 1997.
- KOLI, F.: *Interpretačné priezory prózy*. Nitra : VŠPg. v Nitre, 1995.
- KRAUS, C.: *Slovenský literárny romantizmus*. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999.
- KRAUSOVÁ, N.: *Rozprávač a románové kategórie*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1972.
- KRAUSOVÁ, N.: Typológia románových postáv. In *Slovenská literatúra*, 1986, roč. 33, č. 2, s. 169 – 191.
- KUBÍNOVÁ, M.: *Sondy do semiotiky literárneho diela*. Praha : ČAV, 1995.
- KUSÝ, I.: *Slovenská literárna kritika II*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
- KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry IV. Literatúra na rozhraní 19. a 20. storočia*. Bratislava : Veda – Vydavateľstvo SAV, 1975.
- KUSÝ, I.: *Slovenská literárna kritika III*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
- LAUKOVÁ, S.: *Sondy do barokovej literatúry*. Nitra : UKF, 2009.
- LEŠČÁK, M. – SIROVÁTKA, O.: *Folklór a folkloristika*. Bratislava : Smena, 1982.
- LIBA, P. – POPOVIČ, A. – ZAJAC, P. – MIKO, F.: *O interpretácii umeleckého textu*. Bratislava : SPN, 1981.
- LIBA, P.: *Literatúra a folklór*. Nitra : ÚJaLK PF, 1991.
- MARČOK, V. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry III*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2006.
- MARKIEVICZ, H.: *Aspekty literatúry*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
- MAZÁK, P. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry 2*. Bratislava : SPN, 1988.
- MELICHER, J.: *Premeny folklórnych textov*. Nitra : UKF, 2007.
- MIKO, F.: *Analýza literárneho diela*. Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV, 1987.
- MIKO, F.: *Od epiky k lyrike*. Bratislava : Tatran, 1973.
- MIKO, F.: *Umenie lyriky*. Bratislava : Slovenský spisovateľ 1988.
- MIKO, F.: *Verš v recepcii poézie*. Nitra : Pedagogická fakulta v Nitre, 1985.
- MIKO, F.: *Význam, jazyk, semióza*. Nitra : VŠPg, 1994.
- MIKULA, V. – MIKULOVÁ, M. (eds.): *Slovenský literárny realizmus II*. Bratislava : Slovenský Tatran, s. r. o., 2006.
- MIKULA, V. – MIKULOVÁ, M. (eds.) a kol.: *Kapitoly zo slovenského realizmu: Dejiny, medailóny, štúdie, interpretácie*. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2010.

- MIKULA, V.: *Slovenský literárny realizmus I*. Bratislava : Slovenský Tatran, s. r. o., 2005.
- MIKULOVÁ, M. (zost.): *Slovenský literárny realizmus III*. Bratislava : Slovenský Tatran, s. r. o., 2006.
- MINÁRIK, J.: *Baroková literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1984.
- MINÁRIK, J.: *Renesančná a humanistická literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1985.
- MINÁRIK, J.: *Stredoveká literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1979.
- MINÁRIK, J.: *Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva I., II., III*. Bratislava : Tatran, 1991.
- MISTRÍK, J.: *Dramatický text*. Bratislava : Veda, 1979.
- MITOSEKOVÁ, Z.: *Teorie literatury*. Brno : Host, 2010.
- MUKAŘOVSKÝ, J.: *Cestami poetiky a estetiky*. Praha : Československý spisovatel, 1971.
- NEMCOVÁ, J.: *Textové a kontextové súvislosti*. Nitra : VŠPg, 1994.
- NOGE, J.: *Slovenská romantická próza*. Bratislava : Tatran, 1969.
- PLESNÍK, L. a kol.: *Tezaurus estetických výrazových kvalít*. Nitra : UKF, 2008.
- PLUTKO, P.: *Autor a dielo. Dve štúdie z teórie autora*. Nitra : VŠPg, 1994.
- PLUTKO, P.: *Autor umeleckého diela*. Nitra : ÚJLK PF, 1992.
- PLUTKO, P.: *Cesta k básnickému tvaru (Kontext, téma, lyrický subjekt)*. Bratislava : Smena, 1979.
- POPOVIČ, A. – LIBA, P. – ZAJAC, P. – ZSILKA, T.: *Interpretácia umeleckého textu*. Bratislava : SPN, 1981.
- SAWICKI, S.: O situácii v metodológii literárnej vedy. In *Slovenská literatúra*, 1995, roč. 42, č. 1, s. 38 – 46.
- SEDLÁK, J. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry II*. Martin – Bratislava : Matica slovenská – Literárne informačné centrum, 2009.
- SLOBODNÍK, D.: *Cesty k próze*. Bratislava : Tatran, 1981.
- ŠKLOVSKIJ, V. B.: *Teória prózy*. Bratislava : Tatran, 1971.
- ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry 2*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2001.
- ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry*. Bratislava : Tatran, 1988.
- ŠRÁMEK, J.: *Dějiny francouzské literatury v kostce*. Olomouc : Votobia, 1997.
- ŠTEVČEK, J.: *Esej o slovenskom románe. Od realizmu k naturalizmu*. Bratislava : Tatran, 1979.
- ŠTEVČEK, J.: *Dejiny slovenského románu*. Bratislava : Tatran, 1989.

- ŠTRAUS, F.: *Príručný slovník literárnovedných termínov*. Bratislava : Spolok slovenských spisovateľov, 2005.
- ŠTRAUS, F.: *Základy slovenskej verzológie*. Bratislava : LIC, 2003.
- ŠÚTOVEC, M.: *Mýtus a dejiny v próze naturizmu*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2005.
- ŠÚTOVEC, M.: *O epickom diele*. Levice : L. C. A., 1999.
- ŠÚTOVEC, M.: *Rekapitulácia nekapitulácie. Malé kritické memoáre*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990.
- TOMAŠEVSKIJ, B.: *Poetika*. Bratislava : Smena, 1971.
- TURČÁNY, V.: *Rým v slovenskej poézii*. Bratislava : VSAV, 1975.
- VOIGT, V.: *Úvod do semiotiky*. Bratislava : Tatran, 1981.
- VŠETIČKA, F.: *Kompoziciána (O kompozičnej výstavbe prozaického diela)*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986.
- WELLEK, R.: *Koncepty literárnej vedy*. Jinočany : H & H, 2005.
- ZAMBOR, J. (ed.): *Hviezdoslav v interpretáciách*. Bratislava : LIC, 2009.
- ZEMAN, M.: *Rozumět literatuře (Interpretace základních děl české literatury)*. Praha : SPN, 1986.
- ŽEMBEROVÁ, V.: *Autor a text: súvislosti prózy a literárnej vedy*. Prešov : Metodické centrum, 1999.
- ŽILKA, T.: *Postmoderná semiotika textu*. Nitra : UKF, 2000.
- ŽILKA, T.: *Vademecum poetiky*. Nitra : UKF, 2006.